

Het sprookjesfeest

voorleesverhaal 2025

Hans Arnoldy

Eerste kerstdag,

een uur of vier in de middag. Buiten is het al aardig donker.

De haard is voor de gelegenheid aangemaakt, ook al is het niet echt koud, geen sneeuw, geen kerst-weer eigenlijk. Maar het hoort er gewoon bij, die open haard. De houtblokken branden stevig en maken behalve warmte ook een aangenaam zacht knappend geluid. Binnen volop kerst dus!

De kinderen hebben zich rond hun opa geïnstalleerd in afwachting van het jaarlijkse kerstverhaal.

Als hij het dikke boek heeft opengeslagen en het verhaal voor dit jaar aan het opzoeken is, vraagt de oudste:

“Opa, je vertelt altijd alsof je er zelf bij bent geweest. Je kan praten met al die sprookjesfiguren en ze antwoorden zelfs, het lijkt wel alsof ze allemaal echt bestaan. Ook de beesten kunnen praten. Dat kan toch niet? Of verzin je dat allemaal maar. Als het echt is, mogen we dan eens met je mee naar die sprookjeswereld, om het met onze eigen ogen te kunnen zien? Alsjeblieft, vertel, hoe kunnen we daar komen?”

De oude man knikt begrijpend. *“Dat klopt jongens, die verhalen komen allemaal echt uit de sprookjeswereld. Maar daar naartoe gaan is zo makkelijk nog niet. Ik heb er jaren over gedaan om bij de sprookjesfiguren terecht te komen. Zoiets fiks je niet zomaar even. Er bestaat niet een ruimteschip of een soort tijdmachine waarin je gaat zitten, op een knop drukt en zo in een andere wereld belandt. Gelukkig niet zou ik haast zeggen, want denk je eens in wat een bende het wordt als iedereen daar zou kunnen komen. Al die mensen willen zich dan natuurlijk met die sprookjesverhalen gaan bemoeien, de afloop veranderen, met de hoofdrolspelers praten of de beesten wat aandoen. Nee, de sprookjesfiguren zouden niet blij zijn met al die vreemde bezoekers en vermoedelijk snel naar een andere plek verhuizen, de boel extra beveiligen en van de modernste nieuwe elektronische sloten voorzien. En dan heb ik geen verhalen meer!”*

Deze uitleg maakt de kinderen eigenlijk alleen nog maar nieuwsgieriger; kennelijk kan opa inderdaad naar de sprookjeswereld reizen. Er moet dus een manier zijn, die kan hij toch wel vertellen?!

“Nee, dat zullen de sprookjesfiguren niet fijn vinden”, herhaalt hij. “En dan jullie allemaal tegelijk? Voor mij in mijn eentje was het al moeilijk genoeg. Kom, laat ik jullie maar gewoon een nieuw verhaal voorlezen, dat hoort op een dag als deze. Ook jullie pa en ma hier in de kamer kunnen zo mee-luisteren. We blijven lekker hier, we hoeven ons niet warm te kleden, laarzen aan te doen, of extra eten en drinken mee te nemen.”

Maar de vraag van de kinderen was daarmee niet afgedaan. Integendeel, ze waren door het antwoord van opa alleen maar nog nieuwsgieriger naar dat geheimzinnige sprookjesland geworden.

“Nee opa, geen nieuw verhaal, neem ons liever mee naar waar jij je verhalen vandaan haalt.”

De man realiseert zich dat hij kan voorlezen wat hij wil, maar dat de kinderen door hun vraag van daarnet met hun gedachten intussen bij heel andere dingen zijn. Hij slaat het boek dicht, eerst deze wens bij zijn luisteraartjes uit het hoofd zien te praten en dan zal hij wel een nieuwe poging doen om zijn verhaal voor te lezen.

“Oké kids, ik wil jullie wel vertellen hoe ik na al die jaren de manier heb ontdekt om in de sprookjes terecht te komen. Jullie zullen begrijpen dat dit niet zo makkelijk is. Helemaal met jullie allemaal tegelijk. Maar goed, als jullie het zo graag willen weten...”

Yes, nu gaan ze het horen en kunnen ze straks zelf naar de sprookjes. Spannend.

“Opa, zeg maar wat we moeten doen.” Ze springen op, dansen van opwinding en vallen opa om de hals.

“Kalm, kalm, jongens, zo moet het dus juist niet. Ze zouden zich rot schrikken, daar in het sprookjesbos. Luister nou maar wat ik ga vertellen en dan kunnen we later misschien wel eens samen de sprookjesreis maken.”

De kinderen zijn weer gaan zitten, zo dicht mogelijk bij hun opa, in gespannen afwachting van wat ze gaan horen. De stem van opa is nu zachter geworden en klinkt ook een stuk lager. Geheimzinnig bijna, maar ja, dat is het natuurlijk ook.

“Hoe ik altijd in mijn verhalen terecht kan komen heeft me veel oefening gekost. Ik weet dus niet of het met jullie ook meteen lukt, maar ja, we kunnen het proberen. Wat we moeten doen, is gaan liggen. Gewoon op je rug. Ja, naast elkaar. Als je eenmaal ligt, moet je proberen te gaan opstijgen, te gaan zweven. Ogen dicht en aan niets meer denken. Je wordt lichter en lichter en langzaam voel je dat je inderdaad een beetje van de grond komt. Dat is wat we nu eerst moeten gaan doen.”

De kinderen liggen braaf naast elkaar op de grond, de ogen dicht. *“Nee, niet stijf dichtknijpen, maar gewoon doen alsof je gaat slapen. Houd elkaars hand maar vast, hier, ik zal jullie ook vasthouden. Maak jezelf zo licht mogelijk, ontspan en voel dat je begint te zweven.”*

Voor de andere mensen in de kamer moet dit wel een wonderlijk gezicht zijn: de kinderen naast elkaar op de grond, met de ogen dicht, maar verder is er niets te zien, niets bijzonders althans. *“Gaat het beetje, jongens? Volgens mij zijn jullie nog niet vertrokken”* roept vader die deze grappenmakerij intussen niet meer zo leuk vindt. *“Kom op, doe normaal! Opa, lees je verhaal nu maar voor en breng die kinderen niet op verkeerde gedachten. Dan kunnen we daarna lekker aan ons kerstdiner beginnen.”*

Zo wordt het niet wat, hoe kan je nou gaan zweven als anderen zich daarmee bemoeien. Opa schudt zijn hoofd en zegt de kinderen maar weer te gaan zitten. Je hoofd leegmaken moet je in alle stilte doen, uiteraard zonder de praatjes van anderen, zelfs niet van je vader.

Oh, daar balen de kids van. Het ging net zo lekker en één was er al best aardig aan het zweven.

“Ik zag daar anders niets van” zei vader, *“jullie lagen er gewoon nog net zo bij als toen jullie begonnen. Opa, houd alsjeblieft op met deze onzin!”*, en opa begreep dat het zo nooit zou lukken. Nee, zweven moesten ze in alle rust proberen. En dat was trouwens pas het begin. Het moeilijkste kwam daarna pas.

“Weet je wat, jongens, jullie weten nu ongeveer wat de bedoeling is. Probeer dat vannacht in je bed nog maar eens. Dan doen we het morgen nog een keer, maar dan zonder anderen erbij.” De kinderen zijn zichtbaar teleurgesteld, verdorie daar ging de kans om in een sprookjesverhaal terecht te komen.

En opa vervolgt: *“Ik zal straks proberen met de Kerstman in contact te komen, al heeft hij het vandaag natuurlijk nog wel bere-druk. Dan zal ik hem vragen of we met elkaar welkom zijn, waar we dan het beste naartoe kunnen en wie we dan kunnen ontmoeten. Dat is misschien zelfs veel beter. Dan weten de sprookjesfiguren ook een beetje wat hen te wachten staat.”*

Nou, het is niet anders, geen sprookjesreis, maar wie weet, morgen misschien. Dat is toch om naar uit te zien. Nee opa, laat het voorleesverhaal verder maar zitten. Was het maar vast morgen!

Tweede kerstdag,

elf uur in de ochtend. De kinderen zijn al lang op en kijken zenuwachtig uit naar wat er komen gaat. *“Opa, heb je de kerstman nog gesproken?”*

Opa knikt maar eerst moeten ze een rustig plekje zoeken. Is er op zolder genoeg ruimte om met z’n allen te gaan liggen? Nou, het zou net kunnen. *“Maar blijven jullie niet te lang weg daarboven”* zeggen pa en ma bijna in koor. *“Het is wel kerstmis hè, dat is een feest voor ons allemaal.”*

“Jawel jongens, dat gesprek met de Kerstman was heel interessant” ging opa voort toen de kinderen en hij een plekje op zolder hadden gevonden.

“Vandaag is het tweede kerstdag en voor de Kerstman is het meeste kerst-werk dan al wel gedaan. Hij is eigenlijk vooral heel druk op de avond vòòr kerstmis, de kerstnacht dus. Dan wordt er door hem en zijn rendieren de hele nacht hard doorgewerkt. Eerste kerstdag is een kwestie van de laatste restjes afmaken, puntjes op de ‘i’. Tweede kerstdag is het eigenlijk gewoon een beetje uitblazen geblazen. En weet je, heel vaak komen ze die dag dan op een vaste plek in het bos bij elkaar, ook met andere sprookjesfiguren, zoals Sinterklaas, de Paashaas maar ook Donald Duck, Kuifje, Sneeuwwitje, Rood Kapje, ga zo maar door. Heel bijzonder! Het is het einde van het jaar. Ook voor de sprookjesfiguren mag het dan even feest zijn en komen ze gezellig bij elkaar zijn. Een sprookjesfeest dus. Als we dat willen, zei de Kerstman, mogen we erbij zijn! Onder één voorwaarde: jullie moeten wel bij elkaar blijven, anders kunnen er met mensen in sprookjesland rare dingen gebeuren. Dat moeten jullie beloven, zo niet dan gaat het feest voor jullie niet door.”

De kinderen juichten het uit, wauw, dat was wat, naar het sprookjesfeest, zo mooi hadden ze het niet kunnen dromen. *“Super opa, natuurlijk, we zullen goed bij elkaar blijven, dat beloven we. Laten we meteen gaan!”*

Ze gingen aan de slag, netjes naast elkaar liggend op de grond, handje vast. Nergens aan denken, je verbeelden dat je gaat zweven, langzaam loskomen van de grond. Ja, dit ging beter, opa zag dat de kids echt hun best deden en ze zich goed ontspanden. *“Mooi jongens, volgens mij beginnen we te zweven. Nu komt het moeilijkste. We moeten hoger en hoger – nee alsjeblieft niet omkijken, want dan moet je weer opnieuw beginnen. Als we heel hoog zijn, kunnen we gaan sturen. In de richting van het grote sprookjesbos. Heel voorzichtig, wacht, ik ga*

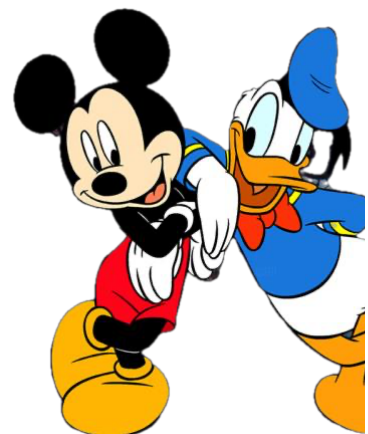
voor. Maar wel bij elkaar blijven hè. Dat hebben jullie beloofd en anders gaat het niet goed.”

Warempel, het groepje begon nu in de richting te draaien die opa had aangegeven. Het ging harder en harder. Een supersonische straaljager zou ze niet meer kunnen bijhouden. Het was als in een droom hoe ze door het heelal vlogen. En het voelde ook zo lekker.

Tsjonge, wat een avontuur was dit. Nu al!

Plotseling merkten ze dat ze van richting veranderden en snel naar beneden gingen. Nu zagen ze ook weer wat van de aarde. Ze gingen op een heel groot bos af, supersnel nog steeds. Ja, daar zagen ze een open plek. Het had daar een beetje gesneeuwd, het zag er prachtig uit. Dit was het sprookjesbos, hier was dus vast ook het sprookjesfeest. Voor dat ze het wisten waren ze in het bos en stonden ze op de grond. Ook al zag het wit en lag er sneeuw, nee, koud was het er niet. Gewoon lekker.

Daar was de Kerstman, die ze met een grote lach welkom heette. *“Wat leuk dat jullie er zijn, mensenkinderen. Welkom in ons sprookjesbos. Ja, jullie opa kennen we al heel lang, daar hebben we zo vaak pret mee, al snapt hij niet half wat we hier allemaal doen. Willen jullie een choco? Of nee, kijk eerst even rustig rond. Hé, wie hebben we daar: mijn goede vriend Sinterklaas, en ik zie ook de Paashaas aankomen, ze is altijd zo nieuwsgierig. Jullie begrijpen dat je hier alle denkbare sprookjesfiguren kan tegenkomen. Zoals Sneeuwwitje, Donald Duck of SpiderMan. Of de boze wolf, maar die is helemaal zo boos niet. Da’s echte mensenonzin. Kijk, daar loopt Kuifje, de bekende reporter met zijn hondje Bobbie. Die twee hebben al heel wat problemen voor ons opgelost. Alleen de heel slechte boeven hebben we uit ons sprookjesbos weggestuurd, maar dat zijn er maar een paar hoor...”*

Toen de kinderen van hun eerste verbazing bekomen waren, bedankten ze de Kerstman dat ze hier op bezoek mochten zijn. “Super! Mogen we ook weten wie jullie zoal hebben weggestuurd? Dat klonk best spannend.”

“Ohh, de echte slechteriken. De heks van Hans en Grietje bijvoorbeeld, en de Boze Stiefmoeder van Assepoester.”

Terwijl ze op weg waren naar een kop warme choco, zwaaiden ze vrolijk naar Donald Duck en Mickey Mouse, naar Rood Kapje, naar SpiderMan, Barbie en naar wie al niet meer. Tsjonge, wat was het hier leuk!

Vijf koppen choco voor de kinderen, maar ... waar was de jongste nu?

Wat was dat nou? De Kerstman had opa nog zo gezegd ‘bij elkaar blijven’. Dit kon een hoop problemen geven. Als bleek dat er een mensenkind was verdwenen zouden ze hier geen nieuwe sprookjes meer kunnen maken.

De kinderen schaamden zich diep en bleven dicht bij opa. Hemeltjelief, laat ons broertje weer tevoorschijn komen. Waar kon hij zijn?

De Kerstman kon het ook niet zeggen en was bang dat de laatste boef die ze nog niet hadden weten weg te sturen, de *Verschrikkelijke Sneeuwman*, hier wel eens de hand in kon hebben gehad. Dat was echt een gemenerik, die kon mensen zo in sneeuwpoppen veranderen en als die poppen smolten, was er niets meer van het omgetoverde slachtoffer terug te vinden.

De Kerstman keek bezorgd rond en vroeg Sinterklaas die naast hem stond om hulp; zouden zijn Pieten mee kunnen zoeken? En uiteraard ook alle goede feeën, die kunnen door de lucht zo ver komen. Hoe dan ook, dit was écht slecht.

En toen ?

Eerst zijn kleinzoon zien terug te krijgen, dacht opa en dan gauw naar huis. Het zal wel een hoop gedoe geven en dan verschijnen ze ook nog eens te laat voor het kerstdiner. Bij de Kerstman moest hij zijn, die wist vast raad. *“Kerstman, u bent hier de baas in het bos, hoe ...”*

“Ho, ho, ho,” reageerde de Kerstman op zijn bekende kerstmannentoon, “niemand is hier de baas, opa. We doen hier alles met elkaar. Dat ik jullie nu heb ontvangen had vooral met Kerstmis te maken, dat is natuurlijk wel mijn feestje, ook al helpt iedereen hier mee als dat nodig is. Begin december was het Sinterklaas die veel te doen had en die hielpen we dus ook met ons allen, en in het voorjaar zijn we er voor de Paashaas, zij kan het dan echt niet alleen af. Net zoals de andere sprookjesfiguren, Kuifje of Donald Duck, noem maar op, die

hebben ook zo hun eigen dingen. Nee, in dit bos is niemand belangrijker dan de ander, voor jullie mensen is dat op zich al een sprookje, niet waar!”

“Goed, Kerstman, mooi om te horen,” reageerde opa, “maar laten we nu alsjeblieft verder geen tijd verliezen en op zoek gaan naar die Verschrikkelijke Sneeuwman, voordat hij mijn kleinzoon in een ijspegel heeft veranderd.”

De Kerstman probeerde opa wat tot rust te brengen. “Kalm Opa, dat gaan we heus snel oplossen. In dit bos kent iedereen elkaar, er zijn er die heel goed kunnen rennen, of kunnen vliegen, of kunnen ruiken. Samen sporen we je kleinzoon echt gemakkelijk op. Hier kan niemand zich langer dan vijf minuten verborgen houden. Elk moment kunnen we al een signaaltje krijgen over hoe het zit.”

Nauwelijks had de Kerstman dat gezegd of daar kwam SpiderMan aangevlogen en van tak tot tak slingerde hij naderbij. Hij had ook wat onder zijn arm: yes, het was het vermiste kleinkind dat gelukkig nog niet in een sneeuwpop veranderd was.

“SpiderMan, vertel!” riep de Kerstman. Spiderman had een eind moeten vliegen en rennen en was toch wel wat buiten adem, zeker ook door die jonge knul

die hij mee had moeten nemen. Het bleek dat hij samen met de wolf op zoek was gegaan. Dat beest heeft zo’n goede neus dat ze al snel de Verschrikkelijke Sneeuwman op het spoor waren. SpiderMan had maar een paar elektrische lichtstralen op de Sneeuwman behoeven te richten en meteen gaf die zich over, bang dat hij door die stralen zou gaan smelten - het grootste gevaar voor een Sneeuwman tenslotte.

De jongen had hij losgelaten, de wolf blafte de Sneeuwman venijnig toe en die verdween zo snel hij kon verder het bos in. De Kerstman knikte waardierend: *“top, Spider, als we jou hier toch niet hadden!”*.

Nadat opa zijn kleinzoon stevig had geknuffeld, wilde ook hij SpiderMan bedanken, maar die bleek al verdwenen, hij hield niet van die plichtplegingen.

“Zo,” zei opa opgelucht tot de Kerstman, “ik denk dat we maar eens terug moeten gaan, ik roep de kinderen bij elkaar en dan vertrekken we. Zoals u weet hebben we ook op tweede Kerstdag een feestelijk diner en dat zal nu wel extra goed smaken.”

“Ho, ho, ho”, sprak de Kerstman weer, “nu begrijp je misschien dat we hier niet op mensenbezoek zitten te wachten. Dat geeft altijd gedoe omdat ze zich hier niet weten te gedragen zoals wij dat doen en altijd willen ze wat van ons. Wij hebben het hier goed met elkaar, met alle respect, maar ik had jullie beter niet kunnen uitnodigen, opa.”

De Kerstman vloot nu op een fluitje en meteen verscheen daar Jumbo, de grote sprookjesolifant. Die wist wat hem te doen stond, wat hij al zo vaak had gedaan: een sprookje uitblazen.

Opa zag het en wilde nog gauw wat zeggen. Ze hadden hun lesje geleerd en begrepen dat ook sprookjesfiguren gewoon hun eigen ding moeten kunnen doen – pas dan kunnen de mooiste sprookjes ontstaan. Nee, ze zouden nooit meer terugkeren, hier iedereen verder met rust laten, en er nooit met iemand over praten. Dit bleef hun geheim, dat beloofden ze.

Nog net konden ze van een aantal van de aanwezige sprookjesfiguren afscheid nemen of Jumbo blies waarin hij goed was: ook dit sprookje was nu uit.

Keurig naast elkaar liggend in de sneeuw deden opa en de kinderen hun uiterste best de hoofden leeg te maken en zo waar, de één na de ander begon al wat te zweven. Kort daarop steeg het gezelschapje op, hoger en hoger totdat ze uit het zicht van de sprookjesfiguren verdwenen waren.

Op zolder ontwaakten ze weer. Blij dat het uiteindelijk goed was afgelopen. Of was het dat ze wakker waren geworden van het geroep onder aan de trap? En hadden ze dit allemaal gedroomd?

“Komen jullie aan tafel? Dan horen we meteen ook graag wat jullie daarboven op zolder allemaal beleefd hebben!”

“Nou,” zei Opa, “wij hebben heerlijk liggen dagdromen, ons eigen sprookje gemaakt en daarin ook nog eens lekker rondgestapt. Niemand kan je zo’n fantasie ooit afnemen. Sprookjes zijn cadeautjes, lieve of spannende verhalen, waarin je ook zoveel van jezelf kan ontdekken of herkennen. Geniet ervan! Wat wij beleefd hebben was zo’n beetje als Kerstmis ...: één groot sprookjesfeest.”

